

Kunskapsstyrning för socialtjänsten
Individens behov i centrum, IBIC
individensbehovicentrum@socialstyrelsen.se

Nu kan IBIC användas för barn med funktionsnedsättning

Information och förändrade bilagor i vägledningen för IBIC

Socialstyrelsen har under 2019 genomfört ett arbete för att utveckla modellerna *Barns behov i centrum*, BBIC och *Individens behov i centrum*, IBIC. Syftet med arbetet är att ge stöd för att beskriva resurser, behov och mål för barn med funktionsnedsättning utifrån *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa*, ICF. För IBIC innebär det att modellen nu kan användas för barn och därmed omfattar IBIC alla åldrar. För BBIC innebär det ingen förändring av varken modell, stödmaterial eller i licensens avtalstexter.

Arbetsätten BBIC och IBIC kompletterar varandra och behöver ibland användas tillsammans för att såväl barn som föräldrar/vårdnadshavare med funktionsnedsättning ska få rätt stöd från socialtjänsten.

Resultat IBIC

IBIC är nu kvalitetssäkrat för att beskriva resurser, behov och mål utifrån ICF för alla åldrar. IBIC ger stöd för både handläggare och utförare att dokumentera behov av stöd i den dagliga livsföringen utifrån LSS och SoL. Informationsspecifikationen påverkas inte men urvalet från ICF har kompletterats. Med denna information medföljer uppdaterade bilagor. Befintligt stödmaterial för IBIC kommer att uppdateras under året.

Förändringar i bilagor för IBIC

Utifrån utvecklingsarbetet för barn är bilagan med övergripande mål uppdaterad med ett mål från socialtjänstlagen, *Växa upp under trygga och goda förhållanden*. Två nya kategorier är tillagda i urvalet ur ICF för IBIC, *d331 Preverbal vokalisation* och *d710 Grundläggande socialt samspel*. Båda dessa kategorier är även tillämpliga för vuxna personer.

Utöver detta har beskrivningstexter justerats och tre kategorier lagts till utifrån uppdateringar av ICF. De tre nya kategorierna är *d451 Gå uppför och nedför i trappor*¹, *d6407 Göra iordning sovplatser*² och *e598B Samhällstjänster och regelverk - upplevd delaktighet*.

---

¹ d451 Gå uppför och nedför i trappor ingick tidigare som exempel i d455 Att röra sig omkring på olika sätt,

² d6407 Göra iordning sovplatser ingick tidigare i d6402 Att städa bostaden.

I samband med uppdateringen har *d845 Skaffa, behålla och sluta ett arbete* tagits bort ur det nationella urvalet för att undvika överlappande kategorier. Istället används *d859 Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat*.

Genomgående har IBIC valt att använda alternativa termer där sådana finns. För hela ICF och lista på alternativa termer hänvisar vi till vår webbplats³.

Urvalet från ICF i medföljande bilagor är ett nationellt urval utifrån Socialstyrelsens utvecklingsarbeten. Beroende på individens livssituation och insatsens omfattning kan handläggare och utförare även behöva använda andra urval, eller på en annan detaljeringsnivå än den som är beskriven i bilaga 2. Detta behöver lokalt bestämmas.

Bifogade bilagor till vägledningen⁴ samt informationsspecifikationen⁵ ersätter motsvarande bilaga i dessa publikationer. För bilaga 2 finns en ändringslogg.

---

³ <https://www.socialstyrelsen.se/utveckla-verksamhet/e-halsa/klassificering-och-koder/icf/>

⁴ Individens behov i centrum – Behovsriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation av individens behov utifrån ICF

⁵ Informationsspecifikation 2016:1 för Individens behov i centrum

Bilageförteckning

Individens behov i centrum – Behovsriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation av individens behov utifrån ICF.

- Bilaga 2 Urval ur ICF för IBIC – ersätter Bilaga 2 på sidan 114ff).
- Bilaga 3D Svartalernativ för övergripande mål med insatser (SoL och LSS) – ersätter Bilaga 3D på sidan 126.

Informationsspecifikation 2016:1 för Individens behov i centrum

- Bilaga 4 Urval ur ICF för IBIC – ersätter Bilaga 4 på sida 100-101.
- Bilaga 5D. Kodverk - Övergripande mål med insatser – ersätter Bilaga 5D på sidan 104.

Ändringslogg för Urval ur ICF för IBIC

Kunskapsstyrning för socialtjänsten
Individens behov i centrum, IBIC
individensbehovicentrum@socialstyrelsen.se

Individens behov i centrum – Behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation av individens behov utifrån ICF.

Bilaga 2. Urval ur ICF för IBIC

Detta urval från ICF är ett nationellt urval utifrån Socialstyrelsens utvecklingsarbeten. Beroende på individens livssituation och insatsens omfattning kan handläggare och utförare även behöva använda andra urval, eller på en annan detaljningsnivå än den som är beskriven i bilaga 2. Detta behöver lokalt bestämmas.

Urvalet har kompletterats med några nationella fördjupningskoder, det vill säga koder som Socialstyrelsen skapat som tillägg till ICF. De nationella fördjupningskoderna har en stor bokstav i slutet på koden, t.ex. d298A. 21

För information om förändringar i urvalet, se *Ändringslogg för Urval ur ICF för IBIC*.

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d	AKTIVITET OCH DELAKTIGHET	Aktivitet är en persons genomförande av en uppgift eller handling. Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation.	
d1	Lärande och att tillämpa kunskap	Detta kapitel handlar om lärande, tillämpning av kunskap som är inlärd, tänkande, problemlösning och beslutsfattande.	
d138	Ta reda på information	Att ta reda på fakta om personer, föremål och händelser såsom att fråga varför, vad, var och hur, att fråga efter namn.	
d155	Förvärva färdigheter	Att utveckla grundläggande och sammansatta förmågor att integrera handlingar eller uppgifter som att initiera och fullfölja förvärvandet av en färdighet såsom att hantera verktyg eller leksaker eller spela spel, t.ex. schack.	
d160	Fokusera uppmärksamhet	Att avsiktligt fokusera på specifika stimuli t.ex. genom att filtrera bort störande ljud.	T.ex. vid inläring i utbildningssituation.

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d175	Lösa problem	Att finna lösningar på problem eller situationer genom att identifiera och analysera frågor, utveckla möjliga lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning såsom att lösa en konflikt mellan två personer.	
d177	Fatta beslut	Att göra ett val mellan alternativ, att förverkliga valet och utvärdera effekterna av valet såsom att välja och köpa en specifik sak eller att besluta att göra och även genomföra en uppgift bland flera uppgifter som behöver genomföras.	
d2	Allmänna uppgifter och krav	Detta kapitel handlar om allmänna aspekter på att genomföra enstaka eller mångfaldiga uppgifter, organisera arbetsgång och att hantera stress. Dessa items kan användas tillsammans med mer specifika uppgifter eller handlingar för att identifiera de underliggande grunddragen vid genomförandet av uppgifter under olika omständigheter.	
d210	Företa en enstaka uppgift	Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som sammanhänger med de psykiska och fysiska komponenterna i en enstaka uppgift såsom att påbörja en uppgift, att organisera tid, rum och material till uppgiften, att planera uppgiften stegvis, genomföra, avsluta och upprätthålla en uppgift.	
d230	Genomföra daglig rutin	Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera, hantera och fullfölja vad de dagliga rutinerna kräver såsom att beräkna tid och göra upp planer för olika aktiviteter under dagen. Innefattar att hantera och fullfölja dagliga rutiner, att anpassa sin egen aktivitetsnivå samt anpassa sig till förändringar i den dagliga rutinen.	T.ex. att påbörja dagliga rutiner eller plikter samt förmåga att disponera kraft och energi.
d240	Hantera stress och andra psykologiska krav	Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara och kontrollera de psykologiska krav som ställs för att genomföra uppgifter som kräver betydande ansvarstagande och innefattar stress, oro eller kris såsom när man kör ett fordon i stark trafik eller tar hand om många barn.	
d298A	Hantera sitt beteende	Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar genom att hantera beteenden och känslouttryck på ett lämpligt sätt i förhållande till nya situationer, krav och förväntningar, såsom att vara tyst på ett bibliotek.	T.ex. utesluter d7202 Att reglera beteenden i interaktioner.
d3	Kommunikation	Detta kapitel handlar om allmänna och specifika drag i kommunikation genom språk, tecken och symboler och som innefattar att ta emot och att förmedla budskap, att genomföra samtal och att använda olika kommunikationsmetoder och kommunikationshjälpmedel.	
d310	Kommunicera - ta emot talade meddelanden	Att begripa ordagranna och dolda innebörder i talade meddelanden såsom att förstå att ett uttalande påstår ett faktum eller är ett idiomatiskt uttryck. Innefattar att kommunicera genom att ta emot enkla talade meddelanden eller komplexa talade meddelanden	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d315	Kommunicera - ta emot icke-verbala meddelanden	Att begripa ordagranna eller dolda innebörder i meddelanden som överbringas genom gester, symboler och teckningar såsom att förstå att ett barn är trött när det gnuggar sig i ögonen eller att varningsljud betyder att det brinner.	
d320	Kommunicera - ta emot meddelanden på teckenspråk	Att ta emot och begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden på teckenspråk.	
d325	Kommunicera - ta emot skrivna meddelande	Att begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden som är överbringade genom skrivet språk (innefattande punktskrift), såsom att följa politiska händelser i dagstidning eller att förstå innebörden i en religiös skrift.	
d330	Att tala	Att åstadkomma ord, fraser eller längre avsnitt i talade meddelanden med ordagrann och dold innebörd såsom att uttrycka ett faktum eller berätta en historia muntligt.	T.ex. uttrycka sig eller berätta händelser och historier.
d331	Preverbal vokalisation	Att med ljud uttrycka medvetenhet om att en annan person är i närheten, såsom att göra ljud när mamman är i närheten; jollra, jollra i turtagningsaktiviteter; vokalisera som svar på tal genom att imitera ljud i en turtagningsprocedur.	T.ex. att med ljud påkalla uppmärksamhet och uttrycka sina egna behov.
d335	Uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden	Att använda gester, symboler och teckningar för att uttrycka meddelanden såsom att skaka på huvudet för att antyda bristande instämmande eller att teckna en bild eller diagram för att uttrycka ett faktum eller en komplex idé.	
d340	Uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk	Att uttrycka ordagrann och dold innebörd genom teckenspråk.	
d345	Skriva meddelanden	Att förmedla ordagrann och dold innebörd i meddelanden som uttrycks genom skriftspråk såsom att skriva ett inbjudningsbrev.	
d350	Konversera	Att starta, hålla igång och slutföra ett utbyte av tankar och idéer genom talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk med en eller flera personer som man känner eller som är främmande, i formella eller tillfälliga miljöer.	T.ex. initiera kommunikation eller dialog samt att underhålla denna genom att turas om att uttrycka sig eller att fortsätta dialogen genom att tillföra nya idéer, eller återuppta ett ämne som tidigare nämnts.
d360	Använda utrustning och teknik för kommunikation	Att använda utrustningar, tekniker och andra medel för kommunikation såsom att ringa en vän på telefon.	T.ex. hantera alternativa tekniker för att kommunicera, funktioner för att larma, datorer och annan internetbaserad kommunikation.
d4	Förflyttning	Att röra sig genom att ändra kroppsställning eller att förflytta sig från en plats till en annan, att bära, flytta eller hantera föremål, att gå, springa eller klättra och att använda olika former av transportmedel.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d410	Ändra kroppsställning	Att inta eller ändra kroppsställning och att förflytta sig från en plats till en annan såsom att resa sig ur en stol för att lägga sig på en säng, att lägga sig på knä eller sätta sig på huk och åter resa sig.	
d415	Bibehålla en kroppsställning	Att vid behov förbli i samma kroppsställning såsom att förbli sittande eller att förbli stående i arbete eller skola.	
d420	Förflytta sig själv	Att göra en överflyttning från en yta till en annan såsom att glida längs en bänk eller flytta sig från säng till stol utan att ändra kroppsställning.	
d430	Lyfta och bära föremål	Att lyfta upp ett föremål eller ta något från en plats till en annan såsom att lyfta en kopp eller leksak eller att bära en låda eller ett barn från ett rum till ett annat.	
d440	Använda handens finmotorik	Att genomföra koordinerade handlingar för att hantera föremål, plocka upp, behandla och släppa dem genom att använda hand, fingrar och tumme såsom krävs för att plocka upp ett mynt från ett bord, slå ett telefonnummer eller trycka på en knapp.	T.ex. knyta skosnören, hålla i en penna, greppa ett dörrhandtag eller använda kniv och gaffel.
d450	Att gå	Att förflytta sig till fots längs en yta, steg för steg, där en fot alltid är i marken såsom att promenera, flanera, gå framlänges, baklänges eller i sidled. Innefattar att gå kortare eller längre sträckor; gå på olika underlag; gå runt hinder.	
d451	Gå uppför och nedför i trappor	Att förflytta sig uppåt och nedåt så att minst en fot alltid är på marken, såsom att gå uppför och nedför i trappor eller trottoarkanter	
d455	Röra sig omkring på olika sätt	Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan på andra sätt än att gå såsom att klättra över en sten eller springa utmed en gata, att skutta, kuta, hoppa, slå kullerbytta och springa runt hinder.	T.ex. klättra uppför trappa.
d460	Röra sig omkring på olika platser	Att gå och förflytta sig på olika platser och situationer såsom att gå mellan rummen i ett hus, inom en byggnad eller längs gatan i en stad.	
d470	Använda transportmedel	Att använda transportmedel för att som passagerare förflytta sig såsom att bli körd i en bil eller buss, riksha, minibuss, på ett fordon draget av djur, i en privat eller offentlig taxi, buss, tåg, spårvagn, tunnelbana, båt eller flygplan och använda människor för transport.	
d5	Personlig vård	Detta kapitel handlar om egen personlig vård, att tvätta och torka sig själv, att ta hand om sin kropp och kroppsdelar, att klä sig, att äta och dricka och att sköta sin egen hälsa.	
d510	Tvätta sig	Att tvätta och torka hela kroppen eller delar av den genom att använda vatten och lämpliga material och metoder för att bli ren och torr såsom att bada, duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
		Innefattar att tvätta delar av kroppen, hela kroppen och att torka sig.	
d520	Kroppsvård	Att vårda de delar av kroppen som kräver mer än att tvätta och torka sig såsom hud, ansikte, tänder, hårbotten, naglar och könsorgan. Innefattar vård av hud, tänder, hår, finger- och tånaglar.	
d530	Sköta toalettbehov	Att planera och genomföra uttömning av mänskliga restprodukter (menstruation, urinering och avföring) och att göra sig ren efteråt. Innefattar att kontrollera urinering, avföring och ta hand om menstruation.	
d540	Klä sig	Att genomföra samordnade handlingar och uppgifter att ta på och av kläder och skodon i ordning och i enlighet med klimat och sociala villkor såsom att sätta på sig, rätta till och ta av skjorta, kjol, blus, underkläder, sari, kimono, tights, hatt, handskar, kappor, skor, kängor, sandaler och tofflor. Innefattar att ta på och av kläder och skor och att välja lämplig klädsel.	
d550	Äta	Att genomföra samordnade uppgifter och handlingar för att äta mat som serveras, att föra maten till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt, skära eller bryta maten i bitar, öppna flaskor och burkar, använda matbestick, äta sina måltider till fest och vardags.	
d560	Dricka	Att fatta tag i en dryck som serveras, föra den till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt såsom att blanda, röra och hälla upp dryck för att dricka, öppna flaskor och burkar, dricka genom sugrör eller rinnande vatten från en kran eller källa; bröstuppfödning.	
d570	Sköta sin egen hälsa	Att tillförsäkra sig fysisk bekvämlighet, hälsa och fysiskt och psykiskt välbefinnande såsom att upprätthålla en balanserad diet, lämplig nivå av fysisk aktivitet, hålla sig varm eller kall, undvika hälsorisker, ha säkra sexualvanor såsom att använda kondom, bli vaccinerad och genomgå regelbundna hälsokontroller. Innefattar att försäkra sig om fysisk bekvämlighet, att ta hand om diet och kondition, bibehålla sin egen hälsa.	T.ex. undvika hälsorisker som beroendeproblem, användning av alkohol, narkotika och tobak, söka råd och hjälp, hantera mediciner och följa hälsoråd, upprätthålla goda sömnvanor.
d598A	Se till sin egen säkerhet	Att undvika risker som kan leda till fysisk skada eller olycka. Att undvika potentiellt farliga situationer, såsom att hantera eld på ett felaktigt sätt eller att springa ut i trafiken.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d6	Hemliv	Detta kapitel handlar om att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter i hemmet. Områden av hemarbete innefattar att skaffa bostad, mat, kläder och andra förmödenheter, hålla rent, reparera och ta hand om personliga och andra hushållsföremål samt hjälpa andra.	
d610	Skaffa bostad	Att köpa, hyra, möblera och ordna ett rum, ett hus, en lägenhet eller annan bostad.	
d620	Skaffa varor och tjänster	Att välja, anskaffa och transportera alla varor och tjänster som krävs för det dagliga livet såsom att välja, anskaffa, transportera och förvara mat, dryck, kläder, rengöringsmaterial, bränsle, hushållsartiklar, husgeråd, kokkärl, hushållsredskap och verktyg; att anskaffa nyttföremål och andra hushållstjänster, att hämta och leverera (papers)brev eller paket. Innefattar att göra inköp och skaffa dagliga förmödenheter.	
d630	Bereda måltider	Att planera, organisera, laga och servera enkla och sammansatta måltider till sig själv och andra såsom att göra upp en matsedel, välja ut ättlig mat och dryck och samla ihop ingredienser för att bereda måltider, laga varm mat och förbereda kall mat och dryck samt servera maten.	T.ex. att planera och organisera måltider, laga måltider, värma måltider, servera, duka fram/av maten.
d640	Hushållsarbete	Att klara ett hushåll innefattande att hålla rent i hemmet, tvätta kläder, använda hushållsapparater, lagra mat och ta hand om avfall såsom att sopa, bona, tvätta bänkar, väggar och andra ytor, samla och kasta avfall, städa rum, garderober och lådor, samla ihop, tvätta, torka, vika och stryka kläder, putsa skor, använda kvastar, borstar och dammsugare, använda tvättmaskin, torkapparat och strykjärn.	
d6400	Tvätta och torka kläder	Att tvätta kläder för hand och hänga ut dem att torka i luften.	
d6401	Städa köksutrymme och köksredskap	Att städa upp efter matlagning såsom att diska, rengöra pannor, kastruller och matlagingsredskap samt städa bord och golv i matlagings- och måltidsutrymmen.	
d6402	Städa bostaden	Att städa hemmet såsom att städa upp och damma, sopa, skura, torka av golv, tvätta fönster och väggar, rengöra badrum och toaletter och att rengöra hemmets möbler.	T.ex. att städa kök, hygienutrymme, övriga utrymmen. Att rengöra golv, putsa fönster.
d6403	Använda hushållsapparater	Att använda olika slags hushållsapparater såsom tvättmaskin, torkapparat, strykjärn, dammsugare och diskmaskin.	
d6404	Förvara förmödenheter för det dagliga livet	Att förvara mat, dryck, kläder och andra hushållsvaror som behövs för det dagliga livet innefattande att bereda mat för att konservera, salta eller frysa, att hålla mat färsk och utom räckhåll för djur.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d6405	Avlägsna avfall	Att göra sig av med hushållsavfall såsom att samla ihop skräp och sopor i hemmet, hantera avfall för att kasta det, använda anordningar för avfallshantering, bränna avfall.	
d6407	Göra i ordning sovplatser	Att sätta upp en plats att sova på såsom att bädda en säng, göra i ordning en futon eller en matta.	T.ex. bädda rent i sängen.
d6408A	Tvätta och torka kläder och textilier med hushållsapparater	Att tvätta kläder och textilier i tvättmaskin och torka på lämpligt sätt.	T.ex. samla ihop, sortera, transportera, tvätta och torka på lämpligt sätt, efterbereda tvätten samt använda hushållsapparater.
d650	Ta hand om hemmets föremål	Att underhålla och laga hushållsföremål och andra personliga föremål innefattande bostaden och dess inventarier, kläder, material för lek och rekreation, fordon och hjälpmedel samt att ta hand om växter och djur, såsom att måla eller tapetsera rum, laga möbler, reparera rörsystem, försäkra sig om att fordon fungerar riktigt, vattna blommor, sköta och ge mat till sällskapsdjur och husdjur samt ta hand om entréer, gångvägar och uppfarter.	T.ex. sköta trädgård, skotta snö.
d660	Bistå andra	Att hjälpa medlemmar av hushållet och andra med deras lärande, kommunikation, personliga vård, förflyttning inom eller utanför hemmet och att vara engagerad i hushållsmedlemmarnas och andras välbefinnande inom dessa områden. Innefattar att hjälpa andra med personlig vård, förflyttning, kommunikation, mellanmänskliga relationer, näringstillförsel, att sköta sin hälsa och att amma.	T.ex. att som vårdnadshavare uppmärksamma barnets välbefinnande inom dessa områden.
d7	Mellanmänskliga interaktioner och relationer	Detta kapitel handlar om att genomföra de handlingar och uppgifter som behövs för grundläggande och sammansatta interaktioner med människor (okända, vänner, släktingar, familjemedlemmar och andra närstående) på ett i sammanhanget lämpligt och socialt passande sätt.	
d710	Grundläggande socialt samspel	Att samspela med människor på ett i sammanhanget socialt lämpligt sätt såsom att när det är lämpligt visa hänsynstagande och uppskattning eller att reagera på andras känslor Innefattar att visa respekt, värme, tacksamhet och tolerans i förhållanden, att svara på kritik och sociala signaler och att använda lämplig fysisk kontakt.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d720	Bibehålla och hantera interaktioner med andra	Att bibehålla och hantera interaktioner med andra människor på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att reglera känslor och impulser, reglera verbal och fysisk aggression, handla oberoende i sociala interaktioner och att handla i överensstämmelse med sociala regler och konventioner med exempelvis att leka, studera eller arbeta med andra. Innefattar att bygga upp och avsluta relationer, interagera i överensstämmelse med sociala regler, reglera beteenden i interaktioner och behålla socialt avstånd.	
d730	Ha kontakt med okända personer	Att engagera sig i tillfälliga kontakter och förbindelser med okända personer för särskilda syften såsom att fråga efter vägen eller annan information, eller göra ett inköp.	
d740	Formella relationer	Att skapa och bibehålla specifika relationer i formella sammanhang såsom med lärare, arbetsgivare, yrkesutövande eller servicegivare.	
d750	Informella sociala relationer	Att ha relationer med andra såsom otvungna relationer med människor som bor på samma ort eller med medarbetare, elever, lekkamrater och människor med likartad bakgrund eller yrke.	
d760	Familjerelationer	Att skapa och bibehålla släktskapsrelationer såsom med medlemmar av kärnfamilj, utvidgad familj, foster-, adoptiv- och styvfamilj, mer avlägsna relationer såsom kusiner, syslingar eller lagliga vårdnadshavare.	
d770	Parrelationer	Att skapa och bibehålla nära eller romantiska relationer mellan personer såsom mellan man och hustru, mellan älskande eller sexualpartner.	
d8	Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv	Att engagera sig och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid utbildning, arbete, anställning och ekonomiska transaktioner.	
d839	Utbildning, annan specificerad och ospecificerad		T.ex. engagera sig och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid utbildning.
d859	Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat		T.ex. engagera sig och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid arbetsförberedelse samt att skaffa, behålla och sluta ett arbete.
d860	Grundläggande ekonomiska transaktioner	Att engagera sig i varje form av enkel ekonomisk transaktion såsom att använda pengar för att köpa mat eller idka byteshandel med varor och tjänster eller att spara pengar.	

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
d865	Komplexa ekonomiska transaktioner	Att engagera sig i någon form av komplexa ekonomiska transaktioner som innefattar utbyte av kapital eller egendom och skapande av ekonomisk vinst eller värde såsom att köpa en affär, fabrik eller utrustning, att bibehålla ett bankkonto, att bedriva handel.	T.ex. att ha ett bankkonto, göra överföringar, betala räkningar.
d870	Ekonomisk självförsörjning	Att ha kontroll över ekonomiska resurser från privata eller offentliga källor för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov. Innefattar egna ekonomiska resurser och allmänna ekonomiska rättigheter.	T.ex. att ansöka om bostadsbidrag, föräldrapenning.
d9	Samhällsgemenskap, socialt och medborgligt liv	Detta kapitel handlar om de handlingar och uppgifter som krävs för att engagera sig i organiserat socialt liv utanför familjen – i samhällsgemenskap, socialt och medborgligt liv.	
d910	Samhällsgemenskap	Att engagera sig i aspekter av samhällsgemenskap såsom att engagera sig i frivilligorganisationer, serviceföreningar eller professionella sociala organisationer.	
d920	Rekreation och fritid	Att engagera sig i någon form av lek eller fritidssysselsättning som t.ex. informell eller organiserad lek, spel och sport, program för fysisk träning, avslappning, nöje eller tidsfördriv, att gå på konstutställningar, museer, bio eller teater, att engagera sig i hantverk, hobbies, att läsa för nöjes skull, att spela musikinstrument, sightseeing, turism och fritidsresor. Innefattar lek, sport, konst och kultur, hantverk, hobbies och umgänge.	
d930	Religion och andlighet	Att engagera sig i religiösa eller andliga aktiviteter, organisationer och utövande för självförverkligande, för att finna mening, religiöst eller andligt värde och för att etablera kontakt med en gudomlig makt som t.ex. när man går till kyrka, tempel, moské eller synagoga, när man ber eller sjunger av religiösa skäl, andlig kontemplation.	
d950	Politiskt liv och medborgarskap	Att engagera sig i medborgerligt, socialt, politiskt och statligt liv, ha medborgerlig legal status samt att åtnjuta rättigheter, skydd, privilegier och plikter som sammanhänger med den rollen som t.ex. rätten att rösta och att vara valbar i politiska val, att bilda politiska sammanslutningar, att åtnjuta rättigheter och friheter som följer med medborgarskapet (dvs. rätten till yttrandefrihet, föreningsfrihet, religionsfrihet, skydd mot att oskäligt undersökas och gripas, rätten till rådföring, rättegång och andra lagliga rättigheter), skydd mot diskriminering; att ha laglig ställning som medborgare.	
b	KROPPSFUNKTIONER - nedsättning inom	Kroppssystemens fysiologiska funktioner, inklusive psykologiska funktioner.	
b1528A	Känsla av trygghet	Psykiska funktioner som utifrån situation leder till känsla/upplevelse av trygghet.	Används som livsområde i IBC.

ICF-kod	Benämning ICF-kategori	Beskrivning	Exempel/kommentar
s	KROPPSSTRUKTURER - avvikelser inom	Kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter.	
e	OMGIVNINGSAKTÖRER	Utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar.	
e398A	Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående	Stöd från personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.	Används som livsområde i IBIC.
e598A	Samhällstjänster och regelverk – Upplevd kvalitet	Den enskildes eller närståendes upplevelse av kvalitet i insatser/aktiviteter.	Används för uppföljning i IBIC.
e598B	Samhällstjänster och regelverk – upplevd delaktighet	Den enskildes eller närståendes upplevda delaktighet i planering och genomförande av insatser/aktiviteter.	Används för uppföljning i IBIC.
	PERSONFAKTÖRER	Är den individuella bakgrunden till en persons liv och leverne och utgörs av personliga egenskaper som inte hör till hälsotillståndet eller andra komponenter i ICF.	
		Personfaktorer är inte kodade i klassifikationen ICF. Nedan finns exempel på personliga egenskaper som inte hanteras i de ovan beskrivna komponenterna i ICF. Exempel: copingstrategier, etnicitet, färdigheter, kön, livsstil, personlighet och karaktärsdrag, social bakgrund, socioekonomiska förutsättningar, tidigare och aktuella erfarenheter, utbildning, vanor, yrke, ålder.	
	HÄLSOTILLSTÅND (sjukdom/skada)		
		Hälsotillstånd i betydelsen sjukdom eller skada ingår inte i ICF som klassifikation, men är en komponent i ICF som tankemodell. Hälsotillstånd kan anges med <i>Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem, ICD-10</i> , eller i fritext.	

Kunskapsstyrning för socialtjänsten
 Individens behov i centrum, IBIC
 individensbehovicentrum@socialstyrelsen.se

Individens behov i centrum – Behovsriktat och systematiskt arbetssätt med dokumentation av individens behov utifrån ICF.

Bilaga 3D. Svartalernativ för övergripande mål med insatser (SoL och LSS)

Nytt från januari 2020 är mål 40: Växa upp under trygga och goda förhållanden.

	Övergripande mål	enligt lagrum	målgrupp	Beskrivning/kommentar
10	Främja ekonomisk och social trygghet	1 kap. 1 § SoL	alla SoL	
11	Främja jämlikhet i levnadsvillkor	1 kap. 1 § SoL	alla SoL	
12	Främja aktivt deltagande i samhällslivet	1 kap. 1 § SoL	alla SoL	
13	Frigöra och utveckla den enskildes egna resurser	1 kap. 1 § SoL	alla SoL	
14	Underlätta för person som vårdar eller stödjer en närstående	5 kap. 10 § SoL	anhörigområdet SoL	
20	Leva ett värdigt liv och känna välbefinnande	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL	
21	Möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL	
22	Möjlighet att ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL	
30	Möjlighet att delta i samhällslivets gemenskap	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL	
31	Möjlighet att leva som andra	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL	
32	Får meningsfull sysselsättning	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL	
33	Får bo på ett sätt som är anpassat efter den enskildes behov av stöd	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL	
35	Främja jämlikhet i levnadsvillkor	5 § LSS	funktionshinder LSS	
36	Främja full delaktighet i samhällslivet	5 § LSS	funktionshinder LSS	
37	Möjlighet att leva som andra	5 § LSS	funktionshinder LSS	
38	Stärka förmågan att leva ett självständigt liv	7 § LSS	funktionshinder LSS	
40	Växa upp under trygga och goda förhållanden	5 kap. 1 § SoL	barn SoL	
98	Ej specificerat	Annat	annat	Används då det inte finns tillräckligt med information för att ange vilka/vilket övergripande mål som är betydelsefulla för individen.

Kunskapsstyrning för socialtjänsten
Individens behov i centrum, IBIC
individensbehovicentrum@socialstyrelsen.se

Informationsspecifikation 2016:1 för Individens behov I centrum

Bilaga 4. Urval ICF för IBIC

Detta urval av ICF för IBIC består av ett antal delurval (1a-1c, 2a-2e samt 3 och 4).

Urvalet har kompletterats med några nationella fördjupningskoder dvs koder som Socialstyrelsen skapar som tillägg till ICF. De nationella fördjupningskoderna har en stor bokstav i slutet på koden t.ex. d298A.

Detta urval från ICF är ett nationellt urval utifrån Socialstyrelsens utvecklingsarbeten. Beroende på individens livssituation och insatsens omfattning kan handläggare och utförare även behöva använda andra urval, eller på en annan detaljeringsnivå än den som är beskriven i bilaga 2. Detta behöver lokalt bestämmas.

För information om förändringar i urvalet, se Ändringslogg Urval ur ICF för IBIC.

ICF-kod	ICF-kategori	IBIC Urval
d	AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET	
d1	Lärande och att tillämpa kunskap	1a
d138	Ta reda på information	3
d155	Förvärva färdigheter	3
d160	Fokusera uppmärksamhet	3
d175	Lösa problem	3
d177	Fatta beslut	3
d2	Allmänna uppgifter och krav	1a
d210	Företa en enstaka uppgift	3
d230	Genomföra daglig rutin	3
d240	Hantera stress och andra psykologiska krav	3
d298A	Hantera sitt eget beteende	3
d3	Kommunikation	1a
d310	Kommunicera - ta emot talade meddelanden	3
d315	Kommunicera - ta emot icke-verbala meddelanden	3
d320	Kommunicera - ta emot meddelanden på teckenspråk	3
d325	Kommunicera - ta emot skrivna meddelanden	3
d330	Att tala	3
d331	Preverbal vokalisation	3

ICF-kod	ICF-kategori	IBIC Urval
d335	Uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden	3
d340	Uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk	3
d345	Skriva meddelanden	3
d350	Konversera	3
d360	Använda utrustning och teknik för kommunikation	3
d4	Förflyttning	1a
d410	Ändra kroppsställning	3
d415	Bibehålla en kroppsställning	3
d420	Förflytta sig själv	3
d430	Lyfta och bära föremål	3
d440	Använda handens finmotorik	3
d450	Att gå	3
d451	Gå uppför och nedför i trappor	3
d455	Röra sig omkring på olika sätt	3
d460	Röra sig omkring på olika platser	3
d470	Använda transportmedel	3
d5	Personlig vård	1a
d510	Tvätta sig	3
d520	Kroppsvård	3
d530	Sköta toalettbehov	3
d540	Klä sig	3
d550	Äta	3
d560	Dricka	3
d570	Sköta sin egen hälsa	3
d598A	Se till sin egen säkerhet	3
d6	Hemliv	1a
d610	Skaffa bostad	3
d620	Skaffa varor och tjänster	3
d630	Bereda måltider	3
d640	Hushållsarbete	3
d6400	Tvätta och torka kläder	3
d6401	Städa köksutrymmen och köksredskap	3
d6402	Städa bostaden	3
d6403	Hantera hushållsapparater	3
d6404	Förvara förnödenheter för det dagliga livet	3
d6405	Avlägsna avfall	3
d6407	Göra i ordning sovplatser	3
d6408A	Tvätta och torka kläder och textilier med hushållsapparater	3
d650	Ta hand om hemmets föremål	3
d660	Bistå andra	3
d7	Mellanmänniska interaktioner och relationer	1a
d710	Grundläggande socialt samspel	3
d720	Bibehålla och hantera interaktioner med andra	3
d730	Ha kontakt med okända personer	3
d740	Formella relationer	3
d750	Informella sociala relationer	3
d760	Familjerelationer	3
d770	Parrelationer	3
d8	Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv	1a
d839	Utbildning, annan specificerad och ospecificerad	3
d859	Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat	3

ICF-kod	ICF-kategori	IBIC Urval
d860	Grundläggande ekonomiska transaktioner	3
d865	Komplexa ekonomiska transaktioner	3
d870	Ekonomisk självförsörjning	3
d9	Samhällsgemenskap, socialt och medborgligt liv	1a
d910	Samhällsgemenskap	3
d920	Rekreation och fritid	3
d930	Religion och andlighet	3
d950	Politiskt liv och medborgarskap	3
b	KROPPSFUNKTIONER - nedsättning inom	2a
b1528A	Känsla av trygghet	1b
s	KROPPSSTRUKTURER - avvikelse inom	2b
e	OMGIVNINGSAKTORER	2c
e398A	Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående	1c
e598A	Samhällstjänster och regelverk - upplevd kvalitet	4
e598B	Samhällstjänster och regelverk - upplevd delaktighet	4
	PERSONFAKTORER	2d
	Personfaktorer är inte kodade i klassifikationen ICF. Nedan finns exempel på personliga egenskaper som inte hanteras i de ovan beskrivna komponenterna i ICF.	
	HÄLSOTILLSTÅND (sjukdom/skada)	2e
	Hälsotillstånd i betydelsen sjukdom eller skada ingår inte i ICF som klassifikation, men är en komponent i ICF som tankemodell. Hälsotillstånd kan anges med Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem, ICD, eller i fritext.	

Informationsspecifikation 2016:1 för Individens behov I centrum

Bilaga 5D. Kodverk - Övergripande mål med insatser

Kodverket används för att beskriva vilket eller vilka övergripande mål som är aktuella för insatserna enligt SoL och LSS.

Nytt från januari 2020 är mål 40: Växa upp under trygga och goda förhållanden.

Övergripande mål med insatser (SoL och LSS)

Kod	kodtext	enligt lagrum	målgrupp
10	Främja ekonomisk och social trygghet	1 kap. 1 § SoL	alla SoL
11	Främja jämlikhet i levnadsvillkor	1 kap. 1 § SoL	alla SoL
12	Främja aktivt deltagande i samhällslivet	1 kap. 1 § SoL	alla SoL
13	Frigöra och utveckla den enskildes egna resurser	1 kap. 1 § SoL	alla SoL
14	Underlätta för person som vårdar eller stödjer en närstående	5 kap. 10 § SoL	anhörigområdet SoL
20	Leva ett värdigt liv och känna välbefinnande	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL
21	Möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL
22	Möjlighet att ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra	5 kap. 4 § SoL	äldre SoL
30	Möjlighet att delta i samhällslivets gemenskap	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL
31	Möjlighet att leva som andra	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL
32	Får meningsfull sysselsättning	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL
33	Får bo på ett sätt som är anpassat efter den enskildes behov av stöd	5 kap. 7 § SoL	funktionshinder SoL
35	Främja jämlikhet i levnadsvillkor	5 § LSS	funktionshinder LSS
36	Främja full delaktighet i samhällslivet	5 § LSS	funktionshinder LSS
37	Möjlighet att leva som andra	5 § LSS	funktionshinder LSS
38	Stärka förmågan att leva ett självständigt liv	7 § LSS	funktionshinder LSS
40	Växa upp under trygga och goda förhållanden	5 kap. 1 § SoL	Barn SoL
97	Annat specificerat mål	Annat	annat
98	Ej specificerat	Annat	annat
99	Ej aktuellt	Annat	annat

Ändringslogg Urval ur ICF för IBIC

ICF-kod	ICF-kategori, Benämning	Ändring januari 2020
d	AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET	Ny beskrivningstext
d1	Lärande och att tillämpa kunskap	Förändrad beskrivningstext.
d138	Ta reda på information	Alternativ term använd.
d155	Förvärva färdigheter	Alternativ term använd.
d160	Fokusera uppmärksamhet	Alternativ term använd. Förändrad beskrivningstext. Nytt exempel.
d175	Lösa problem	Alternativ term använd.
d177	Fatta beslut	Alternativ term använd.
d2	Allmänna uppgifter och krav	Förändrad beskrivningstext.
d210	Företa en enskild uppgift	Alternativ term använd.
d230	Genomföra daglig rutin	Alternativ term använd. Beskrivning utökad. Nytt exempel.
d240	Hantera stress och andra psykologiska krav	Alternativ term använd.
d298A	Hantera sitt eget beteende	Alternativ term använd. Nytt exempel och kommentar.
d3	Kommunikation	Förändrad beskrivningstext.
d310	Kommunicera - ta emot talade meddelanden	Alternativ term använd. Beskrivning utökad.
d315	Kommunicera - ta emot icke-verbala meddelanden	Alternativ term använd.
d320	Kommunicera - ta emot meddelanden på teckenspråk	Alternativ term använd.
d325	Kommunicera - ta emot skrivna meddelanden	Alternativ term använd.
d330	Att tala	Nytt exempel.
d331	Preverbal vokalisation	Ny kategori i urval för IBIC. Nytt exempel.
d335	Uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden	Alternativ term använd.
d340	Uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk	Alternativ term använd.
d345	Skriva meddelanden	Alternativ term använd.
d350	Konversera	Alternativ term använd. Nytt exempel.
d360	Använda utrustning och teknik för kommunikation	Alternativ term använd. Ändrat exempel.
d4	Förflyttning	Förändrad beskrivning.
d410	Ändra kroppsställning	Alternativ term använd.
d415	Bibehålla en kroppsställning	Alternativ term använd.
d420	Förflytta sig själv	Alternativ term använd.
d430	Lyfta och bära föremål	Alternativ term använd.
d440	Använda handens finmotorik	Alternativ term använd. Nytt exempel.
d450	Att gå	Utökad beskrivning.
d451	Gå uppför och nedför i trappor	Ny kategori i urval för IBIC. Alternativ term använd.
d455	Röra sig omkring på olika sätt	Alternativ term använd. Förändrat exempel.
d460	Röra sig omkring på olika platser	Alternativ term använd.
d470	Använda transportmedel	Alternativ term använd.
d5	Personlig vård	Förändrad beskrivning.
d510	Tvätta sig	Alternativ term använd. Utökad beskrivning.
d520	Kroppsvård	Utökad beskrivning.

ICF-kod	ICF-kategori, Benämning	Ändring januari 2020
d530	Sköta toalettbehov	Alternativ term använd. Utökad beskrivning.
d540	Klä sig	Alternativ term använd. Utökad beskrivning.
d550	Äta	Alternativ term använd.
d560	Dricka	Alternativ term använd.
d570	Sköta sin egen hälsa	Alternativ term använd. Utökad beskrivning. Förändrat exempel.
d598A	Se till sin egen säkerhet	Alternativ term använd. Ny kommentar.
d6	Hemliv	Förändrad beskrivning.
d610	Skaffa bostad	Alternativ term använd.
d620	Skaffa varor och tjänster	Alternativ term använd. Utökad beskrivning.
d630	Bereda måltider	Alternativ term använd.
d640	Hushållsarbete	
d6400	Tvätta och torka kläder	Alternativ term använd.
d6401	Städa köksutrymmen och köksredskap	Alternativ term använd.
d6402	Städa bostaden	Alternativ term använd. Ändrat exempel.
d6403	Hantera hushållsapparater	Alternativ term använd.
d6404	Förvara föremål för det dagliga livet	Alternativ term använd.
d6405	Avlägsna avfall	Alternativ term använd.
d6407	Göra i ordning sovplatser	Ny kategori i urval för IBIC. Alternativ term använd. Nytt exempel.
d6408A	Tvätta och torka kläder och textilier med hushållsapparater	Alternativ term använd. Ny kommentar.
d650	Ta hand om hemmets föremål	Alternativ term använd. Förändrad beskrivning. Förändrat exempel.
d660	Bistå andra	Alternativ term använd. Utökad beskrivning. Förändrat exempel.
d7	Mellanmänskliga interaktioner och relationer	
d710	Grundläggande socialt samspel	Ny kategori i urval för IBIC. Alternativ term använd.
d720	Bibehålla och hantera interaktioner med andra	Alternativ term använd. Utökad beskrivning.
d730	Ha kontakt med okända personer	Alternativ term använd.
d740	Formella relationer	
d750	Informella sociala relationer	
d760	Familjerelationer	
d770	Parrelationer	Alternativ term använd.
d8	Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv	Alternativ term använd. Förändrad beskrivning.
d839	Utbildning, annan specificerad och ospecificerad	Förändrat exempel/kommentar.
d845	~~Att skaffa, behålla och sluta ett arbete~~	Kategorin borttagen ur urval för IBIC.
d859	Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat	Förändrat exempel/kommentar.
d860	Grundläggande ekonomiska transaktioner	
d865	Komplexa ekonomiska transaktioner	
d870	Ekonomisk självförsörjning	
d9	Samhällsgemenskap, socialt och medborgligt liv	

ICF-kod	ICF-kategori, Benämning	Ändring januari 2020
d910	Samhällsgemenskap	
d920	Rekreation och fritid	Utökad beskrivning.
d930	Religion och andlighet	
d950	Politiskt liv och medborgarskap	
b	KROPPSFUNKTIONER - nedsättning inom	
b1528 A	Känsla av trygghet	Ny kommentar.
s	KROPPSSTRUKTURER - avvikelser inom	
e	OMGIVNINGSAKTÖRER	
e398A	Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående	Förändrat exempel/kommentar.
e598A	Samhällstjänster och regelverk - upplevd kvalitet	Alternativ term använd. Förändrad kommentar.
e598B	Samhällstjänster och regelverk - upplevd delaktighet	Alternativ term använd. Ny kategori i urval för IBIC.
	PERSONFAKTÖRER	
	Personfaktorer är inte kodade i klassifikationen ICF.	
	HÄLSOTILLSTÅND (sjukdom/skada)	
	Hälsotillstånd i betydelsen sjukdom eller skada ingår inte i ICF som klassifikation, men är en komponent i ICF som tankemodell. Hälsotillstånd kan anges med Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem, ICD, eller i fritext.	